

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie SZW

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Plaats en datum: Den Haag, 11 juni 2021
Betreft: Jaarverslag SZW 2020
Ons kenmerk: 2021Z10492/2021D22942

Geachte heer Koolmees,

De rapporteurs De Kort en Kat hebben namens de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid onderzoek gedaan naar de verantwoordingsstukken van 2020. De rapporteurs hebben hun onderzoek gericht op twee onderwerpen, te weten Participatie in den brede en toegespitst op mensen met afstand arbeidsmarkt, en Arbeidsmarkt in den brede en toegespitst op coronamaatregelen. Vooruitlopend op het wetgevingsoverleg wil de commissie onderstaande vragen naar aanleiding van het onderzoek door de rapporteurs aan u voorleggen met het verzoek deze zo spoedig mogelijk te beantwoorden, en uiterlijk begin juli 2021 zodat de antwoorden meegenomen kunnen worden in de plenaire behandeling (stemmingen) van de verantwoordingsstukken 2020.

Op basis van het onderzoek naar de verantwoording door de rapporteurs zijn de volgende conclusies getrokken:

- Het beeld van SZW op hoofdlijnen geeft aan dat er een toename is van de uitgaven SZW in de afgelopen jaren (§ 1).
- De Rekenkamer concludeert in haar verantwoordingsonderzoek SZW 2020¹ (zie § 2), dat de minister samen met UWV en gemeenten de coronacrisismaatregelen snel heeft kunnen invoeren, de re-integratiedienstverlening aan gedeeltelijk arbeidsgeschikten door UWV grotendeels op peil is gebleven, stappen zijn gezet om zijn sturing en toezicht op de uitvoering van de kinderopvangtoeslag door de Belastingdienst/Toeslagen te verbeteren en het financieel beheer van de inkopen en van de Rijksschoonmaakorganisatie is verbeterd. Wel doet de Rekenkamer de aanbeveling om meer inzicht te krijgen in het gebruik van lijfrente.

¹ [Verantwoordingsonderzoek SZW 2020](#) door de Rekenkamer.
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

- Ook voor de beleidsartikelen 1 *Arbeidsmarkt* en artikel 2 *Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet* is er sprake van een toename van de gerealiseerde uitgaven, die voor een deel te maken hebben met de noodpakketten aan Coronamaatregelen (respectievelijk ruim € 14 miljard (waarvan ruim € 13 miljard voor de *Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)*) en ruim € 10 miljard) (§ 3).
- Voor begrotingsartikel 1 *Arbeidsmarkt* zijn ook uitgaven niet gerealiseerd (zoals uitgaven voor Loonkostenvoordelen (LKV), duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen en minimumjeugdloonvoordeel (§ 3.2).
- De steunpakketten zijn in een groot tempo uitgerold en uitgevoerd. Wij zijn benieuwd welke lessen zijn geleerd, hoe wordt omgegaan met misbruik en fraude en of er een evaluatie gaat plaatsvinden.
- Over participatie toegespitst op de problematiek van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn bepaalde doelen niet gerealiseerd (bijvoorbeeld de afgesproken aantallen beschut-werk-plaatsen en plaatsen voor Wajongers), de aantallen banen volgens de banenafspraken zijn afgenomen, en het aantal werkgevers met arbeidsbeperkten in dienst vrij laag is (§ 4.2.1).
- Er is geen inzicht in de realisatie van de begrote uitgaven voor 2020 ten behoeve van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk helpen.

Naar aanleiding van deze conclusies legt de commissie onderstaande vragen aan u voor.

N.a.v. onderzoek door de Rekenkamer:

1. Welke acties onderneemt de minister om het financieel beheer van de inkoop en van de Rijksschoonmaakorganisatie zodanig nog meer te verbeteren en wanneer zal het niet meer worden aangemerkt als onvolkomenheid?
2. Welke acties onderneemt de minister om het financieel beheer van Caribisch Nederland zodanig nog meer te verbeteren en wanneer zal het niet meer worden aangemerkt als onvolkomenheid?
3. Kan de minister toelichten waarom hij de aanbeveling van de Rekenkamer niet overneemt om meer inzicht te krijgen in het gebruik van aftrekbare lijfrentepremies door personen die met AOW en werknemerspensioenen geen adequate oudedagsvoorziening opbouwen?

Artikel 1 *Arbeidsmarktbeleid*:

4. Wat is de achterliggende oorzaak van de niet gerealiseerde miljoenen euro's van begrotingsartikel 1 *Arbeidsmarkt*, anders dan dat de realisaties zijn achtergebleven bij de verwachtingen? Meer specifiek wordt hiermee bedoeld de uitgaven voor Loonkostenvoordelen (LKV), duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen, en minimumjeugdloonvoordeel. Hoe verklaart de minister dat sinds de invoering van het LKV op 1 januari 2018 de realisaties achterblijven bij de verwachtingen?
5. Wanneer verwacht de minister de uitgaven hiervoor te realiseren? Blijft het budget beschikbaar voor deze doelen en doelgroepen, wat gaat de minister ondernemen om de doelen te halen, wat zijn de consequenties van deze ontwikkelingen?
6. Kan de minister toelichten in hoeverre de voorgenomen samenwerkingen met ministeries OCW en EZK inzake LLO en MKB!dee zijn gerealiseerd?
7. Wanneer verwacht de minister resultaten van de onderzoeken naar een effectievere invulling van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl) en de Kamer daarover te kunnen informeren?
8. Kan de minister al aangeven in hoeverre de Wtl heeft bijgedragen aan een inclusieve arbeidsmarkt? Kunnen de resultaten worden uitgesplitst naar het in dienst nemen, maar ook het in dienst houden van mensen uit de doelgroep banenafpraak?

9. Wat zijn de consequenties van het opschorten van de implementatie van maatregelen ten aanzien van premiedifferentiatie in de Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) en wanneer verwacht de minister dat die implementatie wordt gerealiseerd?
10. Wat is de reden dat de budgetten voor Stimuleringsregeling leren en ontwikkelen in mkb-ondernemingen (SLIM) naar latere jaren is doorgeschoven?

Steunpakketten:

11. De steunpakketten zijn in een groot tempo uitgerold en uitgevoerd. Dat heeft vaak veel gevraagd van de uitvoering. Welke invloed hebben deze pakketten op de uitvoering van andere taken van het UWV en gemeenten? En hoe lang zal nodig zijn voor de afwikkeling en zal de nasleep hiervan 'voelbaar' zijn in de uitvoering?
12. Kan de minister toelichten hoe wordt omgegaan met misbruik en fraude van de regelingen? Hoe wordt geselecteerd en gecontroleerd op misbruik of fraude en wat is het huidige beeld?
13. De NOW, Tozo en andere steunpakketten zijn mega-operaties geweest. Mega-operaties die enerzijds met een enorme snelheid tot stand zijn gekomen, maar die ook niet altijd foutloos zijn gegaan. Welke lessen heeft het ministerie geleerd en is de minister voornemens om de NOW, Tozo, TOFA en Tijdelijke subsidieregeling loonkosten en inkomensverlies CN te evalueren?
14. Hoeveel banen zijn behouden gebleven door de NOW?
15. Enerzijds is bij veel mensen bekend geweest dat het kabinet steunmaatregelen heeft gemaakt om ondernemers, zelfstandigen en specifieke sectoren te ondersteunen. Anderzijds blijven er maatregelen waarbij er maar beperkt of veel minder gebruik is gemaakt van de regeling. Ook blijkt dat ondernemers de uitwerking van een regeling vaak anders of verkeerd hebben uitgelegd, waardoor ze geconfronteerd zijn met minder steun dan verwacht of zelfs helemaal geen steun. Wat heeft de minister hiervan geleerd en hoe kan dit beter?

Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

16. Kan de minister toelichten hoe het kan dat het aantal jongeren in de bijstand is toegenomen, en welke acties worden genomen om deze specifieke doelgroep te ondersteunen?
17. Hoe gaat de minister het behoud van de volumes in de banenafspraken realiseren?
18. Wat gaat de minister ondernemen om de afgesproken aantallen beschut-werk-plaatsen te realiseren (9.500 in 2022 tot 30.000 in 2050)? Wat zijn de inzichten die de minister krijgt van de cijfers interne WSW, gaat de daling snel genoeg, zijn de kosten nog op te brengen?
19. Hoe gaat de Minister gemeenten en bedrijven hierin stimuleren? Hoe wordt het financieel ook aantrekkelijker om iemand een beschut-werkplek aan te bieden dan iemand in de uitkering te laten blijven?
20. Hoe is verhouding aantal banenafpraak-banen publieke sector en bedrijfsleven, is het nog steeds zo dat er meer banen volgens de banenafpraak in het bedrijfsleven zijn? Kan de minister aangeven op welke hierin verbetering zal komen?
21. Wat zijn de streefcijfers om mensen aan het werk te helpen die WAO-/WAZ-uitkering, Ziektewetuitkering of WIA-uitkering hebben? Is de minister bereid om die streefcijfers in de toekomstige begrotingen en jaarverslagen op te nemen zodat de Tweede Kamer dat kan volgen?
22. Uit een vergelijking van de streefcijfers met de realisatiecijfers blijkt dat er een dalende lijn is in de realisaties sinds 2018. Wat is de reden dat de streefcijfers voor Wajongers niet zijn gehaald en wat gaat de minister extra doen om die aantallen wel te halen?
23. Kan de minister toelichten hoe hij om wil gaan met mensen die nog geen claimbeoordeling in de WIA hebben gekregen doordat fysieke afspraken niet mogelijk

- waren, en daardoor risico lopen op terugvorderingen? Kan het UWV nu wel een opgave verstrekken van het bedrag dat aan voorschotten is uitgekeerd in 2020?
24. Wat doet de minister om de volumes van werkgevers met arbeidsbeperkten in dienst te verhogen, welke doelen zijn gesteld en welke zijn behaald? Hoe is de verhouding privaat – publiek?
25. Zijn de begrote uitgaven voor 2020 ten behoeve van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk helpen (zoals hiervoor in deze notitie genoemd), waarover de minister de Kamer heeft geïnformeerd op 25 november 2019, gerealiseerd?

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Mw. mr. drs. H.J. Post